

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen:

hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása:

„Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az igazítási díjakat az igazítványokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:

a háromhasábos petítor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:

Plets Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és igazítási díjak küldendők.

N.-Beeskerek, október 19-én.

(Biz úgy van az, édes magyarom!)

Csupa panasz mindenfelé. Pusztulunk — veszünk!

Ez a reggeli köszöntő, s ezzel búcsuzunk el egymástól éjszakára, ha lamentáló tagjainkat nyugalomra hajlítjuk.

Igaz biz ez. De ki az oka ennek? Senki más, mint a mi kedves magyarunk! — Ne méltóztassanak rajta mosolyogni, mert ez komolyan így van!

Hát ugyan kérem, ha rosszul mennek országos ügyeink, s ha adósság terheli az állampénztárt s egyik év is, a másik is, csak „deficit”-et hágy örökségül a másiknak, ha panaszodik gazda, iparos, gyáros, hogy nyomják őket a rossz viszonyok; ha, mondjuk, minden összezsúpra a fejünk felett, okozunk mi mindent, okozzuk a mostoha időjárást, a keleti kérdést, a németet, a sorsot, szóval: mindent, csak édes jómagunkat felejtsük ki a számításból. Pedig ha édes magunk sok tekintetben összefognánk, bizony másképp volna igen sok és nagyon fontos országos létkérdéseinkben is.

Hogy a szegény magyar ember nem gyarapulhat, az természetes; hisz önmagunk rángatjuk le róla igen sokszor még az utolsó felöltőt is. És ahelyett, hogy magyar a magyart segiténé, inkább két kézzel szorja keservesen szerzett kincseit az idegenek gazdagítására.

Magunkévá teszünk a „Győri Közlöny” t. collegánk azon nyilvánítását, „hogy az idegen gyarapodik, édes önmagunk pénzén.”

Ha valaki ezen állításunkban kételkedné, mondunk mi erre példát is, nem említve a sok közül csak egyet.

Ott van a sörivás. A sör most már kedvencz italává lett a magyarnak is. Aki reá kap, bajosan szokhatik le róla. Mindennapi italává válik, vannak nekünk is jó sört készítő gyáraink, például: a kőbányai, magyaróvári s a t.

Még is mit tapasztalunk? Azt, hogy a magyarnak mégsem kell, sem az egyik sem a másik, de fogyasztják a svecchátit vagy a pilsent.

No de azután ne csodálkozzál, édes magyarom rajta, ha itthon gyáraink egyre adják be a kulcsot; ne csodálkozzál, ha a vámokon a német szedi az epret, és egy cseppet sem csóválja a fejét, ha a pilseni sörgyár mesésen gazdagodik pénzeden.

Igy ver meg azután bennünket saját nemzeti hibánk, önnön bűnünk.

De hát minek is gazdagítjuk mi, az idegen gyárosokat? Nem jobb volna-e, ha pénzünkön magyar gyár gyarapodnék? Miért teszük azt, hogy a vám dusás jövedelme szintén szomszédainknak jusson?

Tehetnénk mi ezenkívül még számtalan szemrehányást. De minek, tudjuk, hogy úgy sem használ.

Ezen néhány sort is csak azért írtuk, hogy megmondjuk, a pilseni sör ivása közben, azon búsmagyaroknak, kik a hazasorsáról panaszkodva idogálnak, (szídvá és elítélve mindent); gondolják meg, hogy a külföldi sör minden cseppje, egy-egy keserű köny, melylyel a szomorú haza hűtlenné fiainak könnyelműségét siratja!

Pártoljuk a hazai ipart.

Belgrád, október 16-án.

Ma általánosan elterjedt a hír, hogy Ristic állása tarthatatlanná vált; Milan nem tanácskozik vele többé. — döntő befolyással nála csakis Csernajeff bir. Hogy mennyire lehet hitelt adni ezen elterjedt hírek, legjobban mutatja az, hogy Ristic-et a hírfama már legalább huszszor elmozdították láttá, pedig most is zavarja a kártyát és pedig oly ügyesen, hogy már maga Karzoff úr is megszokta.

A fegyverszünet kérdését itt nem igen veszik komolyan, miután azt mindenki tudja, hogy a harcok a végtelenségig folytatni fogják. E fegyverszünetet még csak arra sem használhatják fel, hogy a szántóföldek vetellenül ne maradjanak.

Oroszok naponként érkeznek, és pedig most már azzal a különbséggel, hogy egészen fegyverben és teli ruhával ellátva; — ez is, azt hiszem, hogy arra mutat, hogy a béke olaját még igen sokára fogja a diplomatia lobogtatni.

Milan herczeg, vagy akarom mondani király, most már maga sürgeti a koronázás mielőbbi megtartását, mondván: „ha már csak ugyan királynak kelletik lennem, tehát jobb, hamarabb mint később.” A koronát Moszkvából e hét valamelyik napján várják.

A fejedelemség egyelőre felhagyott elutasításával, alkalmasint részt akar venni a koronázásnál.

Csernajeff ma győzelmet jelentett.

Lőw-ünnepély.

Szeged, október 13-án.

Szeged ismét ünnepelt. Nem mint hetek előtt az egész ország részvétele mellett hatalmas harmas-ünnepet, hanem saját körében a kegyelet csendes, megható ünnepét: Lőw Lipót, a nagyhirű tudós és hazafi emlékünnepélyét. Az „olvasó-egylet”, mely a szegedi társaság fejlettsége és felélnökítésében már évek óta dicséretes buzgalommal működik, ez ünnepély rendezése által ismét tisztelést és becsülést érdemelt ki városunk polgárságának. A közönség — teljes tudatában az ünnepély magasztosságának — bár zsufoltság tölté meg az egyletnek tágas dísztermét, mégis a

legmeghatóbb esendben hallgatta végig az egész esti műsort. A terem felső része fekete kárpittal volt bevonva, előtte egy szintén feketével bevont emelvény; balról a boldogult korábbi csehü arczképe nézett ismert nyájas mosolyával az ünneplő közönségre. — Az első padokon ott láttuk a boldogultnak gyászoló családját. Mintha minden körülmény oda irányult volna, hogy a lefolyt est méltón az ünneplő felkent kegyelje emlékéhez menjen végbe, hogy híven tükrözze vissza tudománypantheonunk ama coriphaeusának dicső életét, kit „egy éve most” hazánk és a külföld jelentékeny részének mély fájdalom közepette adunk át a sírnak. Az ünnepély műsora úgy összeállítás, mint kivétel dolgában minden tekintetben nagyszerűen sikerült. Prologul a szegedi dalárda éneklé Mosonyi Mihálynak „Szentelt hantok” című mély érzésű karát. Ezután Salamon Zsigmond vizsgáló bíró szavaltta el Kiss Józsefnek ez alkalomra írt megható szép odáját, mely nagy tetszést aratott. Ezt követte a Hoffer Endre úr által felolvasott komolyhangulatú tartalmas emlékbeszéd, a melynek bevezető részét a halál feletti elmélkedés képezte, míg többi részében Lőw Lipót mint hazafit, embert és vallásfőt jellemezte, rövid vonásokban emelvény ki elévülhetlen érdemeit. — Végül a szegedi dalárda Mendelssohn „Viszontlátás” című karát éneklé, mely után a díszes auditorium elhagyá az ünnepély helyét. G. L.

Értesítés.

Az országos magyar királyi mintarajztanoda és rajztanárképezde 1876-ki tanfolyamára a beiratások folyó évi október 23-tól kezdve ugyanazon hó végéig az intézet sugárúti új épületében Budapesten naponként reggeli 10 órától délig 12 óráig fognak eszkoztetni, az oktatás pedig novemberhó elején fog megkezdődni.

A felvételi feltételek a következők: Az előkészületi osztályba felvétetnek oly növendékek, kik egész polgari iskolát, valamely tanítóképezdet, vagy algyimnásiumot, vagy alreáltanodát jó sikerrel végeztek s a rajzolásból némi készütséget igazolhatnak.

A felsőbb vagy szakosztályokba ellenben csak olyanok vétethetnek fel, kik az előkészületi osztályt vagy gimnásialis, vagy reáliskolai 6 osztályt, eshetőleg magasabb osztályokat jó sikerrel végeztek s a rajzolásban már megfelelő gyakorlottságot szereztek.

Az esti tanfolyam leginkább iparosok számára tartatik, kik szakmájukra való tekintetből a rajzolásban magukat tovább képezni óhajtanak. Az általános és rajzbeli ismereteknek bizonyos foka azonban, az esti tanfolyam látogatóitól is megkívánatik.

Az előkészületi és az esti tanfolyambeli oktatás teljesen ingyenes. A szakosztálybeli rendes tanuló beiratási díj 2 forintot, tandíj fél évenként 5 forintot, a vendéglátogató

pedig, kit a tanórák rendje kevésbé kötelez, fél évenként 10 forintot fizet.

Az intézet által nyújtott szakoktatás gyakorlati és elméleti. A gyakorlati tanágak: a) figurális rajzolás és festés (az emberi alaknak élet után festett tanulmányával befejezőleg), b) Építészeti rajzolás (styl-tanulmányok), c) Építményes és iparművészeti rajzolás és festés. d) Mintázás. e) Fajmetszészet. Az elméleti segédanyagok: Síkmértan, ábrázoló mértan, távlat és árnytan, festészeti boncztan, műtörténelem módszertan.

A beiratkozásnál a szülők vagy gyámok beleegyezése igazolandó. A rajzban való előkészütség, valamint általános képzettségük kellő fokát a felveendő növendékeknek hiteles bizonyítvány hiányában eshetőleg felvételi vizsgálat utján kell kimutatniok.

Megjegyzendő végül, hogy az üresedésben volt ösztöndíjas tanárjelölt állomások, nyilvános pályázat utján már betöltve lévén, az ujonnan belépő növendékek állami segélyre e tanév folyamában nem számíthatnak.

Az orsz. m. kir. mintarajztanoda és rajztanár képezde igazgatósága.

A szabadkőmivesek.

A bölcsészek azon csoportja, mely Franciaországban 1743-ban szokatlan sikerrel lépett fel, Voltaire körül sorakozott s elfogadva ennek jelmondatát: „Irtuk ki azt, ami a rosz!” megtamada a római egyházat kiválólag a jezsuitákat, s arra oly mély csapásokat mért, hogy azokat maig sem bírta kiheverni. Voltaire, ezen magasztos szellemek legiójának feje, akkoron dicsőségének hajnalában fényelt s tamadásaival porrá zúzta a pápák, püspökök és papoknak a haladás ezen kérélhetlen ellenségeinek egyházi s világi tekintélyét; — Montesquieu a maga részéről a szabadság ügye mellett harczolt s közzétette nagyhirű „Perzsa leveleit”; Rousseau, Diderot s D'Alembert a küzdők sorai közé léptek s hatalmasan erősítették az encyklopaedisták szent zászlóját; Maupertui, Clairaut, Camus, Le Montais, — La Condamine, Bouguer, Godin, és Jussiden a genesis tradícióival szemben kimutatták a föld alakulása történetét s geometrikailag határozták meg a föld alakját, megmérvén egy fokot a délkor s egyet az északi kör alatt.

E nagy emberek ellentáhtalan benyomást gyakoroltak kortársaikra, s kényszeríték a közép-rendet, a nemességet, sőt magának a francia papságnak nagy részét is, hogy nyomukban, a haladás utján járjanak, a dolgok új rendjének diadala felé.

Habár a politikai mozgalom jelentéktelenebbnek látszott is, mint a vallási, mindazáltal nem volt kevésbé fontos; mindenféle titkos társulatok szervezkedtek, hogy a papok zsarnoksága megdöntésén dolgozának; minden szóban föléled a szabadság szent szeretete, azon magasztos érzelem, melynek lángjait a

TÁRCZA.

Mire jó tulajdonkép a gőzfürdő?

A gőzfürdőnek igen sok barátja van, de van ellensége is: barátai közül sokan minden betegség ellen általános gyógyszernek tartják, míg ellenei azt vetik föl ellene, hogy ott az ember meghülesi bajokat szerezhet magának.

Tagadhatlan, mert számtalan tapasztalás igazolja, hogy a gőzfürdő használata, főképp némely betegségekben csaknem csudával határos; emberek, kiket előbb manókó segélyével látunk jární kelní, valóságos nyomorékok, gyorsan gyógyulnak meg használata folytán, egyének kik évek óta szenvedtek csuzos, közvényesen szaggató fájalmakban, néhány gőzfürdő használata után minden bajuktól megszabadultak.

Miatán mi csak is saját tapasztalataink eredménye nyomán szólhatnánk, szabad legyen most általánosságban a gőzfürdőről való véleményét, hazánk egyik első rangu orvosi tekintélyének Dr. Heinrich budapesti főorvos, s

József főherczeg ő fonsége családja volt házi orvosának szavait idéznünk.

Következőleg hangzik ez pedig szóról szóra:

— „Távol legyen tőlem azon állítás kockázatása, hogy a gőzfürdő mindenre jó, de azt biztosan állíthatom, hogy gőzfürdő a legczélszerűbb alakja a fürdőnek egészséges emberekre nézve, és hogy akik azt rendszeresen használják, hetenként 1—2-szer, sok betegségnek veszik ez által elejét, részint pedig sok kezdődő bajt már csirájokban elfojtanak. Arról azonban egész merészszéggel biztosíthatom kegyeteket, hogy mindazon betegségekben, melyek általán fürdő használatát kívánják, a gőzfürdő már csak azért is leghatékonyabb leend, mivel ez mindent egyesít magában, mit ez ideig a tudomány és műtan a fürdők körében hasznoslat létesített, úgy mint talán sehol a földön egy fürdő sem.

Sajátlagos jó hatása van ezen gőzfürdőnek a csuzos közvényes bántalmak, idült bőrbajok, aranyeres bántalmak, — a végtagok (kezek, lábak) ferdülései és hűdesei ellen.

Előmozdítja a bőrlehmálást s ezután a bőr megújulását eszközi, serkenti a bőr főműködését

az áttizadást, edzi az egész bőrfelületet s ruganyossá teszi, mi által a legjótékonyabb befolyással van az arczbőr szépségének emelésére; védi a testet a különböző káros különösen némely járványos befolyások ellen, melyenek — a Cholera, Typhus és sok más káros hatányok.

Az utóbbi Cholera-járvány alkalmával gőzfürdőnek e tekintetbeni kitünő hatása a legvilágosabban bebizonyult az által, hogy férfi gőzfürdőm összes törzslátogatói s az egész szolgálói személyzet közül egyetlen egyén sem kapta meg a Cholera-t.

Előmozdítja továbbá a gőzfürdő a vérkeringést, erősíti az idegrendszert, edzi az egész szervezetet, lehetlené teszi a másnemű megfurdók után oly könnyen bekövetkezhető meghülest; nyárban is inkább hűt, mint bármely hideg fürdő, melynek használata után a hőség rendesen még kiállhatatlanabb szokott lenni, míg ellenben gőzfürdő használata után a legégetőbb hőség iránt ép oly közönyös marad a test, mint téiben a legcsipősebb hideg iránt.

Bámulatos jó hatása van továbbá a gőzfürdőnek némely belszervek, különösen máj

és lép dugulásai s az ezek nyomán gyakran fellépni szokott vértorlódások, fejfájás és szédülés ellen, melyek ellenében a helybeli vérvonulások minden siker nélkül maradnak.

A görvélyes bántalmakban is (Scrophulose, ha elég korán és kellő rendszabályok megtartása mellett használatik a gőzfürdő, egyike az e bántalmak ellen a gyógyászat terén szereplő legsikeresebb hatányoknak.

Méltóztatik városunk t. közönsége ezekből tudomást szerezni a felől, hogy mikre jó, mikre használható czélszerűen a gőzfürdő, minek folytán minden további ajánlatnál helyett egyszerűen fölkérjük t. olvasóink szives figyelmét a mi helybeli gőzfürdőnkre, mely olcsóság, csín, tisztaság, és czélszerű berendezést valamint a kellő szolgálatot is illetőleg körülbelül első helyet foglal el hazánk vidéki gőzfürdői között. B. K.

despoták évszázadok óta elfojtották. Róma a szellemek ezen formáit irányítól megrémült, s hogy gátat vessen neki, XV. Kelemen föl-támadt a tilkos társulatok ellen s rettenetes bullát intézett a szabadkőművesek ellen, kik már páholyokat alakítottak Angliában, Skocziában, Francia-, Németországban, sőt nemsokára hazánban is.

Ő szentsége halálos büntetés terhe alatt tiltotta meg alattvalóinak szabadkőművessé lenni, vagy ezek gyűléseiben részt venni, s mindannak dacára a jelenben több mint két millió szabadkőműves elterjedve az egész föld-téken kormányoztatva Manchesterből — mű-ködi leginkább azon jezsuitikus dogma „csal-hatalanság” s „concordátum” ellen! azaz a világgóság s szabadság daemonjai ellen.

Ezen üldözés azonban nemhogy megaka-dályozta volna a szabadkőművesség terje-dését, — de sőt oly dicsfényt kölcsönzött neki, miként Európa csakhamar roppant számú pá-holylyal lett tele, és tagjai közé koronázott főket, Croesusokat, s az összes intelligencia színét, számítja.

A szabadkőművesek azt állítják, — hogy rendjük eredete az őskor homályában vész el s azt mondják, hogy: „mióta szünetlő lények vannak, azóta vannak szabadkőművesek is, tá-mogatni őket, hogy mióta igazságtalan embe-rek vannak, — azóta mutatkoznak a köművesek is, helyre újni a jogtalanságokat, s hogy mi-óta családok és nép elnyomók vannak, azóta léteznek, a szabadkőművesek, harcolni a zsar-nokok ellen.

Itt nem mulasztatom el említeni Péter czárt, ki XI. Kelemen pápa felszólítását s ki-sérletét, miszerint a görög egyházat egyesítse a római katolicizmussal megveté, mert ő nem volt azaz ember, ki hajlamot mutatott volna rá nyakát pápi iga alá hajtani, s azért elker-gette az ő szentsége által küldött legátusokat. — Nemde nagy ember volt Péter czár! És ime ily nagyszerű tettek után mivé lön az orosz hatalom! egy valóságos trema Byzanczal.

In fine a szabadság diadala csak is a pro-tesztantizmus, szabadkőművek s a szabad sajtó leend. E társulat commentatorai a szabadkő-műmisség bölcséjét a hajdani iduméniek orszá-gába helyezik, a zsidók harminczadik, vagyis bölcs Salamon királyának uralkodása alatt, s azt állítják, hogy a jeruzsálemi híres templom fölépítése után a zsidó király társaságba gyűjtötte mindazon munkásokat, kik azon em-lék építésében részt vettek. Más történetírók a szabadkőművesség kezdetét a fáraók idejébe, azon korszakba helyezik, midőn feltűnt Mózes, és ismét mások szerint eredetüket az annyit üldözött vaudikaiknak, viceffíták és huszsziták-nak köszönik.

A különböző nézetek közül legvalószí-nűbbnek látszik a jeles Preston régészé. Sze-rinte Carransius római tábornok (Kr. u. 287.) Nagy-Britannia meghódítására küldetvén ki, le-giói által a brit szigetek császárjává kiáltotta ki magát, független államot alakított, pártolta ott a művészetet, különösen az építészetet s aztán a magukat kölmény-testvéreknek nevező építészeket s munkásait társulatba gyűjtötte s ünnepélyes gyűléseket tartatott velük, kik aztán szervezet társulatot képezve hozták létre Anglia legkiválóbb építészeti emlékeit.

Preston szerint ők építették 600-ban a katobergi, 602-ben a rochesteri, 604-ben a Sz.-Pál, s 605-ben a westminsteri Sz.-Péter székestemplomokat, s hogy a kilenczedik szá-zad vége felé Nagy Alfréd által megbízattak ujra fölépíteni azon várkastélyokat, melyek a dánokkal való háboru alatt leégtek.

Egészen 924-ig az építészek s munkások társasága folytatta hasznos építkezését s eddig nem volt más, mint munkások egyesülete.

Ez évben Athelstan király öcsésében, Edvin herczegben különös protektort adott nekik s két év múlva megengedte, hogy ez fölvehesse a kömvény-testvérek nagymestere (grand master) címet. Az egyesület székhelye York lett, s azért ez nagy páholyok nevezettségét az Anglia egyéb részeiben is ala-kult hasonló társulatoktól való megkülönböz-tetés végett.

1550. után a társulat N.-Britanniából Skocziába is elterjedt, a társaság azonban rejtélyes alakot csak két évszázad múlva, 1717-ben vett föl, mit leginkább Wreu Kristóf nagymesterének köszön, kire Sayer Antal, aztán Payne György következett. Ez utóbbi szabályokat készített, a gyűléseket ezek alá vetette s megállapította az eléggé rejtélyes szertartásokat.

A brit szigetekről aztán a szabadkő-művesség átszivárgott Franczinországra is; az első angol-francia páholy 1725. elején nyit-atott meg Párisban, s nem mult belé egy

negyed évszázad, hogy ez intézmény állépett az Alpeseken, a Pireneken, a Rajnán és Du-nán is, átlptalánlódva egész Európába s ha-zánkba is. — Amerikában, Ausztráliában, egy-szóval: a világ minden részeiben számtalan páholy van. Ott pedig — a hol szabad-kőművesi páholyok nem léteznek, e nemű odd felovsk számtalan társaságai vannak.

Ime ez rövid vázlata a szabadkőműves-ségnek, mely a zsarnokság s csalhatatlanság ellen küzd, az emberiség jogait védi s a sza-badság s világgóság felé tör. „B. K.”

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Zichyfalva, 1876. okt. 11-én.

Tisztelt szerkesztő úr!

Igen lekötelezve érezném magam, ha tisz-telt szerkesztő úr alább következő soroknak, becses lapjában helyt adni sziveskednék:

„Feledhetlen atyánk f. hó 7-én végbe-ment temetése alkalmával, oly márvben nyil-vánulván a részvét, miszerint a résztvevőknek, nevezetesen azoknak, kik a gyászszertartás emelése körül voltak szivesek fáradozni egyen-kint megköszönni lehetetlen; kérjük, fogadják ezúton legforróbb köszönetünket, részvevők, szives fáradozásukért, mely súlyos vesztesé-günk fölötti fájdalunkat csak is enyhíthette.”

T.-Becsén, 1876. évi október 10-én.

Dr. Behányi Jenő.
Behányi Irma.

HETI SZEMLE.

A háboru színhelyéről. Csernajeff eredeti haditerve úgy tekinthető, mint a mely teljesen balul ütött ki. A szerbek támadását a törökök minden ponton visszaverték s a táma-dásból hamar védelem lett, mely csak itt-ott mutathat fel egyes apró előnyömlásokat. A támadás a Drina mellett Bjelina falain tört meg. A bolgárok Bosnia s Ó-Szerbia határain a tel-jes paralysis stadiumában maradtak. Most No-vozelov orosz tábornoktól várják az Ibarnál a dolgok jobbra fordultát. Csolak-Antics, ki Novozelovnak alá van rendelve, ennek pa-rancsára Jankova Klissurán át a Toplicza-völgybe nyomult s elfoglalta Kursumlyét, mely Mitrovicza vasuti állomást fenyegeti. Novozelo-vo támadólag akar föllépni Szjenicza felé, va-lószínűleg a montenegróakkal akarván az un-összeköttetésbe lépni. A bosnyák határon szin-tén nagy élénkség uralkodik. Visegrádnál és Zvorniknál a törökök nagyobb csapatmege-eket összpontosítanak s valószínű, hogy meg-akarják támadni a drinai szerb védelmi vona-lat. A szerb haderők e pontokon csak a szigorú védelemre szorítkoznak. Komoly veszély sem Sabaczol, sem Gyesniczát, sem Valjevót nem fenyegeti, mivel a helyek kellően meg vannak erősítve. A szökevény bolgárok lassanként visszatérnek hazájukba. Sokkal kevesebben ölettek meg, mint azelőtt híresztelték, mert nagyjából a hegyekben bujdosnak. Neveze-tes, hogy a jobb módú osztályok Bulgáriában az autonomia ellen nyilatkoznak; azt mondják, hogy a nép az önkormányzásra nem képes. Az a hír, hogy a törökök Nis közelében több falut felgyújtottak, alaptalan. E tett elkövetői, szemtanuk állítása szerint, szerbek valának.

Európai sajtó. Nagy figyelmet ébresz-tett a mult héten a berlini „Nordd. Allg. Ztg.” vezércikke, mely világosan jelzi, miszerint Berlinben még nem elégszenek meg a keleti zavarok eddigi körével, hanem uszítani akar-ják Görögországot is. Nevezett vezér-cikk abból az alkalomból kelt, hogy a görög király a mult héten meglátogatta Vilmos császárt Baden-Badenben. A berlini lap vezércikkéből idézzük e részt: „Kétségtelen az már — ugymond — hogy a fiatal görög királyság, mely rövid idő alatt a kultura jelentékeny fokára emelkedett, jege-czedési pontot nyújt a keleti kérdés oly megoldásának, mely az emberiség s a civilizatio igényeit leginkább kielégíti. Minél forróbban óhajta az e tekin-tetben teljesen pártatlan s önző czélektől távol álló német birodalom e megoldást, annál melegebb rokonszenvenvel fogad minden olytör-kekvést, mely e megoldás létesí-tésére munkál.”

Itthon. Az osztrák és magyar miniszte-rek e napokban értekezletre gyűltek össze Budapesten. Az értekezleteken a következő törvényjavaslatok szövege állapított meg: a) a 80 millió adósságra vonatkozó törvény-javaslat, mely a többi kiegyezési törvényjavas-latokkal egyidejűleg fog a törvényhozásoknak beterjesztetni; b) a monarchia mindkét álla-mában működő részvénytársulatokra vonatkozó törvényjavaslat, mely a vám- és kereskedelmi

szerepéhez fog függesztetni; c) a közös kiadások hányadáról szóló törvényjavaslat, melybe a vám visszatérítéséről szóló új hatá-rozványok is fölvetettek. E javaslat a két par-lament küldöttségei elé fog terjesztetni; d) a fogyasztási adókról szóló törvényjavaslat, ille-tőleg két javaslat a cukor- és a szeszadóról. Ami a külállomokkal kötendő kereskedelmi szerződéseket illeti, Németországgal az alku-dozások folyamatban vannak. Olaszország a kereskedelmi szerződés felmondását visszavonta. Angliával egyévi provisorium kötötték, Franciaországgal hasonló egyezség kötése végett a tárgyalások folyamatban vannak. Végre megállapított, mi az értekezleteken a modus procedendi a bankkérdésre vonatkozólag.

Szerbia. Szerbiából a napokban azon ke-délyes hír érkezett, hogy a szerb királyi korona az orosz egyetlek költségein már kész s rövid időn Belgrádba érkezik. A régi Dusankorona mintájára készítették. Milán ki-rály egy kolostorban szándékozik fejére té-tetni ezt az orosz eredetű koronát, — ha t. i. megjön az ideje. És ugyanez a Szerbia, mely koronázáshoz készül, kegyes volt a porta fegyverszüneti határozatára kijelenteni, hogy ő neki hathavi fegyverszünet nem kell! A deligrádi táborból oly híreket kö-zölnek, melyek a szerb sereg viszonyait a legkedvezőtlenebbeknek tüntetik fel; a katonák fáznak, eheznek, a betegek rozsol állapotban, mig Csernajeff és föltisztjei dorbézolnak, a ka-tonakkal, állítólagos kémekkel, elfogott törö-kökkel cannibali módon bántanak; az önkény-teseket szándékosan irtadják, s több efféleket. A Belgrádban tartózkodó oroszok fajtalanok-dásai minden képzelmet felülmúlnak. Milán fejedelem nemsokára a főhadiszállásra utazik.

Törökország. A török katonai készü-lődésekről folyton érkeznek a hírek. A Duna mentén parti útegek felállításához fogtak, s minthogy Románia egyelőre békés szándékokat táplál, Ruscsukban azt hiszik, hogy a védelmi intézkedések más ellenség ellen irányulnak. Kemenből 14 zászlóalj katonát is várnak a városba. A katonaság nem küldetik a harc-terre, hanem a Duna-menti határvárosokban fog elhelyeztetni. Tophanáról löszerszállít-mányok érkeznek a dunai várakba, Vidinbe pedig két úteg nehéz ágyú küldetett s Assim pasa, a tartomány kormányzója nyíltan kifejezi azon aggodalmát, hogy komoly har-czias bonyodalmak állanak küszöbön, melyekkel szemben a porta igen nagymérvű előkészüle-teket tesz. A török államférfiak nem hiszik, hogy az európai diplomacia követeléseinek visszautasítása a hat nagyhatalom actiójának solidaritására vezetne. A portán meg vannak gyűződve arról, hogy a török birodalom szét-daraboltságának eshetőségével szemben a ha-talmak szövetsége felbomlik. A porta mindig számított, s most még biztosabban számít az érdekek azon ellentétességére, melyek a ha-talmak szorosabb viszonyát lehetetlenné teszik. A sultán minden áron békét akar, de a fő-szemponat előtte mégis az, hogy a néppel egyetértve cselekedjék. A török nép, nem ismerve öngyöngéségét s a veszélyt, mely feje fölött lebeg, nem akar engedni Európának oly kérdésben, melyről tiszta fogalma sincs. A sultán mindennap elmegy valamelyik mecsetbe s a Ramazan alatt a vallás minden tilamat híven megtartja. A miniszteriumok bureaui zárva; csak szombaton lézeng bennök egykét hivatalnok. A török főhadiszállásról pedig egy magas rangú török tiszt a következőket írja: „Európában valószínűleg nagyon csodálkoznak a fölött, hogy a török hadsereg oly soká marad régi állásaiban s nem hatol messzebb az or-zság belsejébe. Van azonban ennek is oka. Miért áldozunk fel annyi emberéletet s miért költsünk pénzt hasztalan, csak azon czélből, hogy elfoglaljunk oly területet, melyet a béke létrejötte után rögtön ismét el kell hagynunk. Ha a fővezérlet körében nem ekként gondol-kodnának, akkor már messze ben volnánk Szerbiában. A szerbek ebben bennünket nem akadályozhatnának meg, mert eddig a legki-sebb előnyt sem voltak képesek kivívni, sőt minden ponton csufosan megvertek.” — Ok-tóber 11-én Konstantinápolyban Midhat pasa palotáján fenyegető irat volt kifüggesztve, melyben ez mondatik: „Ha a porta nem lép fel erélyesen a hatalmak beavatkozására ellen, akkor új Hassának támadhatnának.” — Mult héten már történt is egy merénylet Midhat ellen. Utonállók erővel megállították a pasa lovait és a miniszter csak kocscsa lélekjelen-létének köszönheté, hogy megmenekült.

Oroszország. A keleti tenger partjain nagy csapatösszpontosítások történnek. Az orosz ifjúság oly tömegekben tödul délre, melyek a keresztes háborura emlékeztetnek. Az orosz trónörökös Livádiába hivatott. A trónörökös eddigi viszonyait s eljárását tekintve, az ő

Livádiába történt hivatása fontos határozatok előpostája gyanánt tekinthető. Oroszország hadüzenelete legközelebb bekövet-kezik.

Románia. Romániából kitünően értesült egyének arról tudósítanak, hogy ott intézke-dések történnek az orosz csapatoknak terv szerinti szállítására. Ha az orosz hadsereg Romániába bevonul, a kormány nem fog el-lenszegülni, hanem inkább úgy fogja tekinteni azt, mint nemcsak Oroszország, hanem az ösz-szes garancia-hatalmak megbízott eszközét. — Károly fejedelem küldöttséget menesztett Li-vádiába, mely Sándor czár Románia részéről üdvözölni fogja. A román kormány nagy se-regösszpontosításokat eszközöl s minden eshe-tőségre előkészíti magát. Már a területi tü-zérszögülni, hanem inkább úgy fogja tekinteni azt, mint nemcsak Oroszország, hanem az ösz-szes garancia-hatalmak megbízott eszközét. — Károly fejedelem küldöttséget menesztett Li-vádiába, mely Sándor czár Románia részéről üdvözölni fogja. A román kormány nagy se-regösszpontosításokat eszközöl s minden eshe-tőségre előkészíti magát. Már a területi tü-zérszögülni, hanem inkább úgy fogja tekinteni azt, mint nemcsak Oroszország, hanem az ösz-szes garancia-hatalmak megbízott eszközét.

Franciaország. A keleti bonyodalma-kat, melyek folyton válságosabbá teszik az ál-talános európai helyzetet, egy nagyobb nem-zet sem tekinti oly távolról, mondhatni oly kevés érdekel, mint Franciaország. És mi-ért? Arra megfelel az egész francia sajtó magatartása, mely irányelvül tüzte ki magának a várakozó neutralitást. Okul azt adják, hogy nem feledték el, hogy Európa 1870/1-ben közönyt nyel engedte át Franciaországot sor-sának: tehát ő is közönyt nyel nézi a fejlődő keleti bonyodalmat, természetesen addig, mig az ő érdekei veszélyeztetve nincsenek. Vannak azonban, kik Franciaország ezen magatartá-sát nem tartják ösztönének, sőt az a vélemény uralkodik, hogy ezen neutralis magatartás fá-tyola alatt Franciaországban erősen készül-nek minden eshetőségre.

Anglia. Az angol közvélemény Orosz-ország ellen fordult. Anglia és Oroszország közt mind erősebb ellentétek fejlődnek ki.

HIRHARANG.

* **Kitüntetés.** Ő császári és aposto-királyi Felsége f. hó 9-én kelt legfelsőbb el-határozásával Schulte Emil nyugalmazott szá-zados és török-kanizsai földbirtokosnak magyar nemességét díjmentesen megerősíteni és neki, valamint törvényes utódainak a török-kanizsai előnevet legkegyelmesebben adományozni mel-tóztatott.

* **Hazaszökött önkénytesek.** Raity Ignat török-becei 52 éves csalados, fél lel-kes gazda, és Joczkovits Luka franyvai 52 éves nős, négy gyermek atya, 30 hold föld és 3 hold szőlő tulajdonosa, kik vagyonuk és családjaikat elhagyva Szerbiába mentek, s a szerb hadseregbe mint önkénytesek beálltak és csatában is voltak, megunva a harci dicső-séget, haza jöttek; mindkettő ellen a vizsgálat megindított.

* **Elutazás.** Botka Lajos megyei főpénz-tárnok e mindenki által becsült és szeretett t. barátunk, holnap utazik el új állomási helyére Zágrádba, hol az érseki javak igazgatója leend. E derek hazafi, barát és rokon távozása nagy tőr lesz társas életünkben, mert az ő kedé-lyességét és vállalkozó szellemét nem egy-hamar fogja valaki pótolhatni. — Utazék szerencsével s legyen oly boldog és megelé-gedett új állomásán, mint azt neki minik és velünk együtt számtalan barátai kívánják.

* **Kinevezés.** Főispán úr ő méltósága által Botka Géza megyei aljegyző t. főjegyzővé, Bobor Gyula pedig t. szolgabíróvá lettek ki-nevezve.

* **Nincs dohány.** Nagy a panasz szel-tében a városban a nagy dohánytűz ellen, hogy finom török dohányt nem lehet kapni s emiatt számtalanok Bécsből rendelnek dohányt természetesen az álladalmi pénztár rovasára. Ugy halljuk, hogy az itteni pénzügyorség fő-nöke még jól mulat azon, ha a dohányt él-vezni akarók e hanyagság ellen kitérnek s követelik, hogy a tözde a szükséghez képest dohánynyal látassék el. — Mi nem ismerjük az új pénzügyöri biztost s azt sem tudjuk, hogy mennyire való a róla elterjedt hanya-vetési híre, de ha az a hanyavetést áll, a mit módoráról beszélnek, úgy biztosítjuk őt, hogy nemcsak e lap hasábjain, de az illető helyen is meg fogunk becses uri személyével találkozni. Mert hogy valaki a tözdeben nyil-vánosan azt mondja: „hogy most csak azért sem lesz dohány”, ez amennyire neveltség, ép oly hanyaveti megdondolatlan viseletre mutat. Mert tudnia kell az illető urnak, hogy az ily eljárással nem a közönségnek, de az állami pénztárnak szerezne kárt. — E dolgot adtuk úgy, amint azt nekünk elbeszélte egy oly uri ember és barátunk, a kinek szavában kételkennünk nem szabad.

* **Színészet.** Szuper szintársulata e hét folytán eltávozik körünkől. A társulat tagjai igyekező derék tagok. Ujvidéken a magyar közönség egy pár estét kellemesen fog el-tölteni. A társulat jól tenne, ha csak vigjátékot és népszimtmvet venne fel a játékre.

* **Hálanyilatkozatot** vettünk Bánát-Komlósról, melyben az ottani derék lel-kész, Faragó János úr, a komlósi hálada-tos közönség nevében, meleg szavakkal kö-szöni meg Schiffmann Kristóf uradalmi

felügyel-
frnyai a
böl a
vallási
tassanak
mélán
úr, neg
minden
anyagi
nemrég
zott lét
dekokk
egy ha
hogy a
épület
kittassó
szünkr
érzelem
föhászó
a neme
közsegi
éltesse

goru ké
követke
magyar
A folo
magyar
165.55
sülök.
szerint
nem ter
forgalom
ez abbl
jövdelem
újítás on
ben volt
miszerint
mértekek
hatóság
ügy a fol
valamint
kibocsátó
retes, po
tulvitelre
1874. ex
ben gyok
gyors de
a kövek
a) Rendő
lethelyise
kalmazás
teketek.
évi VIII
mellett k
tesse fog
függeszt
méterme
nának. r
vasárfelug
szerint a
galomban
törvénye
vetésese
sítathassa
hol meg
terjesztes
sok, abrk
gedik, reg
litasa alt
geket, kik
érintkezne
figyelmeze
által is ser
szer mint

* **A**
költségen t
a „Hon”-n
szállitott
galambok r
állomásnál
portban em
onnan a hó
vették utjok
tartottak. M
tanyájukra
hatnának te

* **A**
pásztor le
és az ork
hogy a tör
zéséhez ad
lap, mely
annak: „Eg
látszik, a g

* **Ket**
szőlős gazd
szüretelt, n
nyira meg
teléshez fog

* **Egy**
piszkei cem
donosa, Ro
olvassuk —
bogara táma
mében etke
étlapot akar
tartalmának
dításával, m
porosz henc
lenségével
ékező több
gyelmezeti
étteremben
hogy ő a po
kravalt vágo
küldeni, mi
elpárolgott.

* **A p**
az igazságú
bocsátott k
szükséges b
sitása tárgya
elő, hogy b

felügyelő urnak, hogy újabb négyezer o. é. értény alapítványt tett le, melynek jövedelméből a b-komlói szegények, nemzeti és vallási külsőség nélkül, hetől-hétre táplálással. A nyilatkozatban a többi közt említték ki, hogy az uradalmi felügyelő ur, negyvenévi hivataloskodásának ideje alatt, minden törekvéssel ama vidék szellemi és anyagi jólétére irányta. Komlóson nemrégiben egy „társas és olvasókör” is hozott létre, az ottani egyházakat gazdag ajándékokkal látta el, pár hó előtt pedig 2400 frton egy házat és telket vásárolt azon célból, hogy az eddigi egy tanteremmel bíró iskola-épület négy elemi osztály befogadására alkalmasítsák át. Szivesen udvozöljük a mi részünkről is a nemes emberbarátot, s egész érdelemmel osztozva a nyilatkozat irójának fohászában, vele együtt mi is kívánjuk, hogy a nemeskeblü emberbarátot, Banát-Komlós közönségének jövevényét, az Isten még sokáig eltesse!

A métermérték ellenőrzésének szigorú keresztülvitele céljából a belügyminiszter következő körrendelettel intézte valamennyi magyar- és erdélyországi törvényhatósághoz: A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar királyi miniszter úr f. évi aug. 29-én, 165.558. sz. alatt kelt átiratából arról értesülök, hogy több oldalról felmerült panaszok szerint az új mértékrendszer általában még nem terjedt el oly mérvben, mint az a közforgalom érdekében kívánatos volna. Kiténik ez abból is, hogy a mértékhiatalosító hivatalok jövedelme sok helyütt a gyökeres és általános újítás dacára csekélyebb mint az előbbi években volt, miből bátran következtethetünk arra, miszerint sok helyen nem használtak az új mértéket. Felhívom ennélfogva a (törvényhatóság) közönségét, hogy az illető közegeket úgy a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi, valamint a belügyi m. kir. miniszteriumok által kibocsátott rendeletek és utasítások lelkiismeretes, pontos, szigorú megtartására és keresztülvételére azonnal erélyesen utasítsa, hogy 1874. évi VIII. t. cz. végre a gyakorlati életben gyökeret verhesen. A cél bizonyos és gyors elérésére a (törvényhatóság) közönsége a következőket tartja kiválóan szem előtt: a) Rendőrileg ellenőriztessen minden oly üzlethelyiséget, hol az adás-vevés mértékek alkalmazásával szokott közvetíteni s azon mértékeket, melyek nem felelnek meg az 1874. évi VIII. t. cz. követelményeinek, bírságolás mellett koboztassa el mulhatlanul. b) Kísértesse figyelemmel, ki vannak-e nyílt helyen függesztve az átszámítási és összehasonlító métermérték-táblázatok s ábrák; ha nem voltak, rögtön intézkedjék. c) Utasítsa a vásárlófelügyelőket és közönségi előjárókat, miszerint a piacokon és egyáltalában a közforgalomban az adás-vevések csakis fenn idézett törvényezékek értelmében merőköszületek közvetítésével köthetessenek, illetőleg foganatosíthatassanak. d) Intézkedjék, miszerint ott, hol még szükséges, métermértékek ismerete terjesztessék és népszerűsítsék: felolvasások, ábrák s amennyiben a körülmények engedik, régi és új mérőköszületek összehasonlítása által. S végre e) utasítsa azon közegeket, kik a vevőkkel és eladókkal közvetlen érintkeznek, miszerint az adóvevő közönség figyelemztetés, megintés, sőt bírságbüntetések által is serkentessék arra, hogy a métermérendszert mint új intézmény meghonosuljon.

A komáromi vár területén államköltségen tenyésző postagalambok közül, mint a „Hon”-nak írják, a helyi gőzösön 30 darab szállított két kalitkában Nagy-Marosra. A galambok reggel 7 órakor a marosi gőzhajó-állomáson szabadon bocsátották s egy csoportban emelkedtek föl Maroshegyre fölé, onnan a hegy fölött átrepülvén, nyugati irányba veték utjukat. Tehát egyenesen Komáromnak tartottak. Mikor érkeznek ezen galambok vissza tanyájukra, arról a komáromi felügyelők adhatnának felvilágosítást.

A konstantinápolyi patriarcha egy pásztor levelet bocsátott ki, melyben a klerust és az orthodox egyház községet fölszólítja, hogy a török kormány hadiköltségeinek fődözéséhez adományaikkal járuljanak. Egy görög lap, mely a levelet közli, eme föliratot adja annak: „Egy patriarcha ördögi levele.” Amint látszik, a görögök „nagy ördögök.”

Kétszeri szüret. Egy nagyvárad szőlős gazdánál — írja a „Bihar” — ki már szüretelt, a szép idő folytán szőlőjében annyira megérett a szőlő-egres, hogy újra szüreteléshez fogott, s lett több eszter bora.

Egy porosznak viselt dolgai. A piszkei cement-gyár jelenlegi állítólagos tulajdonosa, Rogge — mint a „Komárom”-ban olvassuk — multkor Tatában létele alatt azon bogara támadt, hogy a nagy vendéglő éttermében étkezni óhajlván, minden áron német étlapot akart s meg nem elégedvén az étlap tartalmának a felszolgáló pinczér általi lefordításával, mert német étlapot nem kaphatott, porosz henczegési öntudatának egész szemtelenségével oly kravalt csapott, hogy az ott étköző többi vendégek kénytelenítették őt figyelemztetni, miként nem korcsnóban, hanem étteremben van. Erre a porosz úr hivatkozván, hogy ő a porosz hadügyminiszter testvére, oly kravalt vágott, hogy utóbb is pandurért kellett küldeni, mit megszagolván az illető, idő előtt elparolgot.

A pénzügyminiszter — egyetértőleg az igazságügyminiszterrel — egy rendeletet bocsátott ki a jövedéki kihágási ügyekben szükséges biztosítás elrendelése és foganatosítása tárgyában. Azon eset fordulván ugyanis elő, hogy bizonyos jövedéki kihágási ügyek-

ben a szükséges biztosítás elrendelése és foganatosítása végett az illető pénzügyigazgatóság a bíróságot kereste meg, ily esetek megelőzése végett kijelenti a miniszteri rendelet, hogy a jövedéki kihágási esetekben a biztosítási végrehajtásnak elrendelése nem a pénzügyi bírói hatósággal felruházott kir. törvényszékek, hanem a pénzügyi hatóságok hatásköréhez tartozik, s a biztosítás a közigazgatási hatóságok által a közadók biztosítása iránt fennálló szabályok szerint foganatosítandó.

Viszontagságos élet. Az egyiptomi hadsereg legutóbbi háborújában Abyssinia ellen, egy napon egy 4000 emberből álló csapat egy sokkal nagyobb hadtest által megtámadtatott, és tökéletesen tönkre téetett. Az egyiptomi önkéntesek között volt egy Zichy gróf is, ki súlyosan megsebesítve, halottnak tartva, a csataterén maradt. Tizenöt nappal később, mint a „Times”-nek írják, Sarsék francia főkonsul történetesen a harezter mellett sétálván, a halomra dobott hullák között kinos, alig halható jégátás útje meg fűlött. Oda ment, s egy embert pillantott meg, ki még lélekzett, de már végét járta. Felrisszította palinkával, mire magához tért, s elbeszélte, hogy 15 nap óta szűkül, s a halottak kulcsában talált vízből élt, s hogy ő gróf Zichy. A főkonsul egy abyssinay közsébe vitette a gróft, gondoskodott ápolatásáról, s azután tovább utazott János király székhelye felé, hol engedélyt kért, hogy a gróft magával vihessen Egyiptomba, mit a király helyben is hagyott. Mire azonban a derék konsul visszaérkezett azon közsébe, hol betegét hagyta, azon felvilágosítást nyerte, hogy a gróft, János király parancsára abyssinai fegyveresek elfogták, s azóta híret nem hallani.

Az országos zeneakadémiára és szini tanodára a közoktatási miniszter 8790 forinttal többlet praeliminált a jövő évre, mint a mennyi 1876-ra megszavazta volt. A tanintézetet a megszavazott csekély összeg folytán már az idén meg kellett volna szüntetni, ha csak ő Felsége a kir. udvartartásnak művészeti célokra szánt javadalmazásából annak 8000 frtot egyszermindenkora nem engedélyezett volna. Pedig hogy az ezen intézethez csatolt várakozás nem volt hű, s ez intézet melyen érzett szükségét elég ki, tanúsítja annak örvendetes látogatottsága, a mennyiben az 1875/6. tanévben késő megnyílt dacára 38 hallgató látogatta azt; hogy pedig a tanítás az elméleti szakokban, valamint a zongorában, mely ez idő szerint a gyakorlati zenatanítás egyetlen szakmáját képezi, a kezdet nehézségeihez mérten kellő eredménnyel folyt, igazolta a folyó évi július 10-től 13-ig a közönség mindinkább növekedő részvétele mellett tartott évi vizsgálat. A miniszter nézete szerint a kért 8790 ft. többletet vagy megszávozni, vagy pedig az intézetet a hazai közművelődés nagy hátrányával megszüntetni kell.

A függő terméknek adóhátralék fejében való lefoglalása körül a pénzügyminiszter legújabb intézkedése szerint következő eljárás követendő: Magánjog törvényeink szerint a föld termése mindaddig az ingatlan adóhátralékát képezi, míg a földtől el nem választatik. Az 1876. XV. tcz. 58. §-a szerint pedig az adóhátralékok behajtása céljából az ingatlanra vezetendő végrehajtási eljárás a perrendt. szerint eszközöltetik. Ebből önként következik, hogy függő termésre vezetendő végrehajtási eljárásnál a perrendt. III. fejezetének határozata szolgál zsinórmértékül, mely szerint a függő termésre csak az esetben lehet végrehajtást vezetni, ha a kérdéses jószág más hitelező részére zálogjoggal terhelve nincs. Ez esetben a függő termésre mint ingatlanra az 1876. XV. tcz. 58. §-a értelmében a közigazgatási bizottság rendel el a végrehajtást, s annak foganatosítását az e törvény 52. §-ban megnevezett közegek eszközlik.

Eremits Pál a nagy-kikindai szerb bank igazgatója ellen már másfél év óta folyamatosan levő bünyefnyitó per ügyében a mult hét két napján a nevezett intézet üzleti könyvei Rátz Gyula vizsgáló bíró úr által May Miksa úr a szegedi ipar- és kereskedelmi bank titkára és Kremser K. úr a temesi takarékpénztár könyvvivője mint szakértők közbenjétével szigorú vizsgálat alá vonattak, melynek eredményét azonban egyelőre nyilvánosságra hozni nem lehet.

A művelt németek babonái közül nem a legérdekesebb az, melyet egy fővárosi német lap közöl. E lap szerint egy előkelő bécsi fúszérárú keservesen panaszkodik, hogy mintegy 5 évvel ezelőtt ellították Egyiptomban a mumiai kiásatását, melyből neki igen nagy jövedelme volt, miután Stírta s Karinthia lakói azokat, mint „Sympathie-Mittel”-t, por alakban megették s fontjáért 500 forintot is megfizettek. A nevezett kereskedő azt hiszi, hogy ha a mumiai kiásatásának tilalma megszünnék, ő egymaga még most is képes volna, ebből évenként 5000—8000 forintot bevenni. Mily jó dolog, hogy ezen üzlettel a barbár magyar kereskedők nem foglalkoznak, azóta a bécsi lapok által már világszerte hirdetve volna vadállati természetünk!

A kinestári jogügyi képviselő jelen hiányos szervezetének reformját a pénzügyminiszter már több alkalommal elkerülhetlennek jelenté ki. De miután a perrendtartás, bírósági szervezet, pénzügyi kezelés és közigazgatás jelenleg az átalakulás stadiumában vannak, nehogy oly rendszer alkottassék, mely a kifejlendő viszonyoknak nem felel meg, a jogügyi igazgatóság végszervezését a kifejlendő körülmények időpontjáig el kelle a miniszternek halasztani. Ha ez időpont addig elérkezik, a miniszter már a jövő közigazgatási

év folyamában keresztül szándékozik vinni a jogügyigazgatóság rendezését.

Türr István tábornok a magyar földrajzi társulat alapító tagjai sorába lépett 100 frttal s a társulat csütörtöki gyűlésén személyesen fog értekezni az amerikai tengeri csatorna ügyének állásáról.

Unitarius istentisztelet. Ferenc József újonnan választott unitarius püspök Budapesten lévén, az ottani fiók-egyházközség felkérésére jövő vasárnap (október 22-én) délelőtti 10 órakor nyilvános istentiszteletet tart az ág. hitv. egyházközség főgyűlési termében. (Deák-ter.)

Uchatius-lövegek. A budai Ganz-féle vasöntőnél a közös hadügyminiszterium 60,000 löveget rendelt meg az Uchatius-ágyúk részére. A töltések már 40 ezer elkészült. Az eddigi intézkedések szerint mindössze fél millió Uchatius-töltényt fognak készíteni.

Belgrádi esendélet. A Szerbiába tuduló muszák jellemzésül szolgál, hogy Belgrádban most nem igen tanácsos asszonyoknak az utcára kimenni. — Nem rég Harrach nevű magyar alattvalónak 14 éves leányát apja boltja előtt egyik legnépesebb utcán megtámadta egy muszka, s a sikoltásra előfutott apa csak nehezen tudta kimenteni kezéből a leányt. A zajra nagy tömeg csődült össze, de senki sem mert a muszkanak szólni semmit. Az e-féle jelenetek ott most napirenden vannak, s a rendőrség maga elrendelte, hogy az asszonyok este naplemente után semmi esetre se jelenjenek meg az utcákon.

Lövész Egyiptomban. Alexandriából írják: Itt oly nagy járvány uralkodik a lovak közt, hogy naponként legalább is 100—120 lo hull el, és Kairóban ezt az idegenek nagyon is megérik, mert csak nagy aldozatok árán kapható lovas kocsik. A vész az alkirály istállóira is kiterjedt, hol majdnem az összes, közben igen drága lovak néhány nap alatt elvesztek. Ugy számítják, hogy Egyiptom 16—18,000 lova közül már a fele a vész aldozatul esett. Nevezetes, hogy a vész már a szamarakra és kutyákra is elragadt. Lóban már oly nagy a szükség Kairóban, hogy a kocsikat ökrökkel, emberekkel huzatják, a lovas katonák gyalog teszik meg újrjárataikat.

Oroszok útan. Tegnapelőtt ismét egy szállomány orosz érkezett a fővárosba 8 hőlgygyel és 24 fiatal emberrel. Ezek közül az egyik altszti volt. Eddigél körülbelül 1500 orosz vonult át Budapesten. A legújabb transzport is a vörös kereszt jelvényt viselle.

Br. Baldási Antal vagyonának az összes protestáns egyházak javára átiratása ügyében a superintendenséknél tanácskozást tartottak, anélkül azonban, hogy végmegállapodásra juthattak volna. Ugy látszik, hogy az átiratás minden ellenkező hírek dacára csakugyan sikerülni fog.

A „Toronto” magán-távirata.
Belgrád, október 18-án.
Általános elterjedt hír szerint a szerb hadsereg addig nem fog támadólag föllépni, míg az orosz hadsereg actióba nem lép. — Az elrendelt újoncosítás kevés eredménnyel kecsgetti a kormányt, oroszok minden nap tömegesen érkeznek.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Újság” október 15-iki száma következő tartalommal jelent meg: Gyulai Pál (arczképpel). — „Zsuzsi néni emléke”. Költemény Dömötör Janostól. — „A kecskés-völgyi malom”. Elbeszélés Vértési Arndtól. — Képek az Aldunáról (Adakalé és Bázias rajzával). — A „hora” az oláhok nemzeti táncza (képpel). — Hadi tanács egy szerb zárdában (képpel). — A tenger mélysége. — „Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkutskig”. Verne legújabb regénye (képpel). — A tártárjárás Magyarországon. (Egykoru arab, mongol és kínai források szerint). Közli Sám Lajos. — A növényvilág lelkesége. Dobos János. — „Az oroszlan meg a nyoma”. (Karczolat). — Irodalom, művészet stb. rendes heti rovatok.

Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadó-hivatalában (Budapest, egyetemutca 4-ik sz.) megrendelhető a **„Képes Néplap”** legolcsóbb hetilap a magyar nép számára, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovatval. Előfizetési ára félévre csak 1 ft.

Naptárak 1877-ik évre. A „Franklin-Társulat” magy. irod. intézet által Budapesten épen most küldettek be szerkesztőségünknek következő közkedvességben részesülő, csinosan és pontosan kiállított, s a legnagyobb gondval szerkesztett 1877-ik évre kiadott naptárak: „Istvánbácsi naptár” vagyis családós házigazdáknak és gazdasszonyoknak, népnevelőknek,

helységi előjáróknak, iparosoknak és földmívelőknek való képes kalendárium 1877-dik közeve. Alapító Majer István, szerkeszti Köhalmi Klimstein József tanár. Közleményekkel Perger Lajos, Kövér József, Zibriny Géza, Varga, Tóthfalusi Béla, Maszlaghi Ferencz, Somogyi, stb.-től. Tartalma: I. Az erkölcsi világ. II. Gazdák naptára. III. Népnevelők naptára. IV. Történelmi naptár. V. Istvánbácsi a hazában és a nagy világban. VI. A művészet országából. VII. A természet világából. VIII. Tréfák mezeje. Számos képpel, XXII. évfolyam. Ára füzve 50 kr. „Protestans új képes naptár” 1877. évre. Bodon József, id. Kiss Áron, Dr. Kiss Áron, Bonyhai Benjamin közreműködésével szerkesztette Dúzs Sándor tanár, XXIII. évfolyam. Több képpel illusztrálva, és a protestans egyháztiszti névtárával. Ára füzve 50 kr. „Falusi gazda naptára” 1877. évre. A magyar gazdák, kertészek és tanítók számára, Ébner Sándor, Entz Ferencz, Grand Miklós, Grubicy G., Kunst János, Lávay J., Liebold Béni, Molnár Lajos, Molnár István, Tornay Béla s többek közreműködésével szerkeszti Máday Izidor XIII. évfolyam. Számos ábrakkal. Ára füzve 80 kr. — „Lidércz naptár” 1877-ik évre. Kalandok, bűnesetek, tündérrégek, csodás tunemények stb. gyűjteménye. XVI. évfolyam. Sok képpel. Ára füzve 60 kr. — „Honvéd naptár” az 1877-dik évre. (Együttal katonai naptár) a magyar nép számára szerkeszti Áldor Imre. X. évfolyam. „Báthory István lengyel király az orosz béke-szövetséget fogadja” nagy czimképpel (Matejko festménye után) s több képpel. Ára füzve 60 kr. — „A nép zászlója naptára” 1877-ik évre. A magyar nép számára szerkeszti Áldor Imre. IX. évfolyam. „Mátyás király legyőzi Holubart” nagy czimképpel (Wagner festménye után.) Sok kisebb képpel. Ára füzve 40 kr. — „Kosuth-naptár” 1877-ik évre. Szerkeszti Honfi Tihamér. VII. évfolyam. „Arbuez Péter” nagy czimképpel. (Kaulbach festménye után.) Több illusztrációkkal. Ára füzve 40 kr. — „Nemzeti nagy képes naptár” 1877-ik évre. Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, számos képpel. Szerkeszti Áldor Imre. IX. évfolyam. Deák Ferencz nagy arczképpel. Közleményekkel Toth Kálmán, Szász Béla, Milez Béla, stb.-től. A magyar birodalom kormányzati, közigazgatási törvénykezési s tisztí czimtarával. Ára füzve 1 ft. — „A magyar nők házi naptára” 1877-ik évre. Szerkeszti Beniczky Irma. IX. évfolyam. Képekkel és napló jelgyetkekkel ellátva. Ára füzve 60 kr. — „Borászati naptár” 1877-ik évre. Szerkeszti Dr. Nyáry Ferencz. A földmívelési miniszterium megbízása folytán. IV. évfolyam. Több ábrával. Tartalma: I. Természettudományi rész. II. Szözlőszeti rész. Gábor Józseftől. III. Borászati rész. IV. Apróbb közlemények. V. Hazi tanácsadó. VI. Mulattató rész. Borkocsolyak. Ára füzve 50 kr. — „Deák Ferencz naptár” az 1877-ik évre. Irta Áldor Imre. Első évfolyam. Képekkel. Ára füzve 50 kr. — „Iparos-naptár” az 1877-dik évre. Szerkeszti Gelléri Mór az Alföldi Iparlap szerkesztője. Számos fametszettel. II. évfolyam. Ára füzve 50 kr. — „Nevessünk!” Mulattató naptár a gyönyörűséges 1877-iki esztendőre. Megcsinálta vala egy asztromokus. Számos illusztrációkkal. Ára füzve 40 kr. — „A magyar nép naptára” 1877-ik évre. Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmánygyal ellátva. Szerkeszti Tatár Péter. Képekkel. Ára füzve 25 kr. — „Neuer illustrirter Volkskalender” für Ungarn und Siebenbürgen auf das Gemeinjahr 1877. Preis geb. 50 kr. — „Uj fali naptár” az 1877-ik évre. Egy egész ív. Ára 20 kr.

TÖRVÉNYTEREM.

A n.-becskerei e. f. kir. törvényszéknél f. é. október 21-én következő perek fognak előadtni:

Előadó: SZALAY IMRE kir. törvényszéki bíró.

4211. sz. 1876. — Kathrein József felperesnek Klepp Miklós és társai alperesek ellen 1220 ft. 25 kr. összeg és jár. iránti pere.

4375. sz. 1876. — Vukatinovich Lajos és társai felpereseknek, Bozay János és társai alperesek ellen 2400 ft. o. é. életjáradék és kamatai iránti pere.

4503. sz. 1876. — Dverkiezki László felperesnek, Lipovits Szoka és társai alperesek ellen, a n.-becskerei 1823. sz. ház tulajdona iránti öröklési pere.

4943. sz. 1876. — Kisprídlov Steva és társai újító felpereseknek, Kisprídlov Mirko alperes ellen, a melencei 638. és 1285. sz. tjkönyvben felvett ingatlanokat, továbbá 5 lánáz überlandfeld, ingok és elvont haszonvéltet tárgyazó ujított pere.

4947. sz. 1876. — Az első pesti biztosító intézet temesvári főügynökségének mint felperesnek, Szekulesz és Heim cég ellen 368 ft. 38 kr. s jár. iránti pere.

6889. sz. 1876. — Petkanits Lesza felperesnek, Mihajlovits Miksa ellen, a györgyházi telepvényes község 61. sz. alatti belsőségnek félholdrai kiegészítése és meghatározandó váltási áron tulajdonába átbocsátása iránti pere.

116. sz. k. gy. 1876. **Pályázat.** (190—3.2)

A városi képviselő testület f. é. szeptember 30-ik 116. számú közgyűlési határozatához képest egy rendszerezett halottkémi állomásra ezennel pályázat nyitattik.

A halottkém minthogy a közegészségügy rendezéséről szóló 1876. évi XIV. t. cz. 1877. évi január 1-én lép életbe, csakis ezen törvény életbeléptetésének napjától kezdendően meg hivatalos működését, még pedig a hozott közgyűlési határozat értelmében a Bega folyó bal partjától terülő városrészekben, a Bega folyó jobb partján levő városrészek a városi alorvosnak tartozván illetékességéhez. Ezen állomással össze van kötve 100 ft. évi tiszteltetési joga:

1. Honoratorok 1 ft.
2. Mesteremberek és ingatlannal bíró paraszt emberek 50 kr.

3. Szegény ingyen.
Halottkém csak az lehet
a) ki orvostudor vagy sebész, s az ország területén orvosi és sebész gyakorlatra jogosítva van.

b) ki az 1876. évi július 4-ki 31,025. számú belügyminiszteri rendeletben megállapított módon halottkémi vizsgát tett, s a halottkémlet gyakorlatára képesített.

c) az ki már legalább 2 év óta mint halottkém működött és a szolgáltatást kifogástalanul teljesítette, habár a fennebbi képesítésvényvel nem bír is.

Pályázni szándékozókat felhívjuk, miszerint képesítettségeket okmányokkal igazoló folyamodványukat, jelen pályázati hirdetmény keltének napjától számítandó 30 nap alatt a polgármesteri hivatalhoz nyújtsák be.

N.-Beckereken, 1876. évi október 10-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

4965. sz. k. i. 1876. **Hirdetmény.** (192—1.1)

Az első alkalommal közszemlére kitéve volt 1877. évi városi költségvetés, akkor még lezárva nem lévén, most már lezárva betekintés végett, az 1877. évi XVIII. tcz. értelmében a mai naptól számítandó 15 nap közszemlére a városi számvéői irodában újlag kitétetik.

Polgármesteri hivatal Nagy-Beckereken, 1876. évi október 15-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

6657. sz. 1876. **Arverési hirdetmény.** (191—1.1)

A nagy-beckereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Kisprdilov Mirkó mellencezi lakos végrehajtonak Kisprdilov Stéva és Kisprdilov Szima illetőleg ennek jogutódjai Kisprdilov Jucza, továbbá kiskoru Kisprdilov Latinka, Danicza és Obrad mindnyájan végrehajtonak szenvedők elleni végrehajtonak ügyében a mellencezi 638. sz. tjkönyvben A. I. 1. s.-sz. a. foglalt 420 ftra becsült 277. számú ház és tartozékai,

továbbá ugyanott A. I. 2—5. s.-számok a foglalt 1188 ftra becsült 1/4 urb. telek 2/3-da A. II. alatt foglalt 1094 ftra becsült 1/2 urb. telek 2/3-da, A. III. alatt foglalt 1714 ftra becsült 1/4 urb. telek 2/3-da, A. IV. 1. sor-sz. a. foglalt 278 ft. 67 kr-ra becsült 3185. r.-sz. urb. föld 2/3-da, A. V. a. foglalt 324 ftra becsült 3880. r.-sz. tartalék föld 2/3-da, ez utóbbi tulajdona iránt a szerb bánági pénzügyészség által bejelentett tulajdoni igénynek épségben tartása mellett, A. 4 alatt foglalt 112 ftra becsült 8156. r.-sz. szorgalmi föld 2/3-da, továbbá a mellencezi 1285. sz. tjkönyvben foglalt 10 ftra becsült 1219. össz.-számu malomhely 1/2-da, végre a mellencezi 1560. sz. tjkönyvben foglalt 400 ftra becsült 966. r.-sz. belsőség az 1876. évi november 21-ik napjának d. e. 10 órakor mint első, és december 21-ik napján d. e. 10 órakor mint második határidőben Mellenceze községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fognak, úgy mint:

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsárak, melyeken alul az első árverésről az árverésre kitűzött ingatlanok nem fognak eladatni;

2-ször. Az árverezni kívánók kivéve Dr. Gyorgyevits Milos ügyvéd és Velimirov Persza mint a bekebelezett s igazolandó adóhátralek után végrehajtonak javára első helyen bekebelezett kivételére felülkebelezett hitelezők kik egyuttal ha netán mint legelőbbet ígérők jelentkeznek a vételár lefizetésétől a rangsorozati tárgyalásig mentesek tartoznak az ingatlanok becsárának 10% bánatpénzben, a kiküldött kezéhez letenni;

3-ször. Vevő köteles a vételárt két egyenlő részletben, és pedig: az első felét az árverés leütéskor azonnal a bírói kiküldött kezeihez, második felét pedig a vételi naptól számítandó egy hónap alatt 10% kamatokkal együtt ezen kir. tszék telekkönyvi osztályánál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4-szer. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik;

5-ször. A tulajdonjog bekebelezése után a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

6-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekeltek bármelyikének kérelmére, a prdts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsáttatni, és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívunk azokat, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál nyújtsák be, különben azok a végrehajtonak folyamát nem gátolva, egyedül a vételár felelőlegére fognak utasíttatni.

Végül felszólítunk azon jelzalogos hitelezőket, kik nem ezen törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő kép-

viseltetések végett megbizottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben Dr. Pejits György ügyvéd mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi szeptember 27-én tartott ülésében.

A kir. telekkönyvvezető helyett:

Müller József,
kir. segédtelkkönyvvezető.

2419. sz. 1876. **II. árverési hirdetmény.** (183—3.3)

Özvegy Basch Manonó szül. Kern Emiliának Napholz Mátyás elleni végrehajtonak ügyben 1876. évi szeptember 19-én megkísértett első árverés siker nélkül folyván le, a második árverés f. évi október 19-én tartandó meg, mely alkalommal a birtok becsáron alól is eladatni fog. Az árverési feltételek a Módosi kir. járásbírósiág telekkönyvi hivatalában betekinthetők.

Módoson 1876. évi szeptember 20-án.

Wippler Sándor,
királyi telekkönyvvezető.

481. sz. b. v. k. 1876. **II. árverési hirdetmény.** (186—3.3)

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a n.-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1876. évi május 20-án 2166. sz. a. kelt végzésével Kosztics Risza hagyatékára részére özv. Joanovits Káta és kiskoru gyermekei tulajdonául felvett mellencezi 848. tjkönyvi számú ingatlanságra nézve elrendelt első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés f. é. október 23-ik napjára tűzetett ki.

Kelt N.-Beckereken, 1876. évi szeptember 23-án.

Marianovich János,
kir. bír. végrehajtonak.

6649. szám. **II. árverési hirdetmény.** (182—3.3)

Alulirt kiküldött végrehajtonak részéről közhírré tétetik, hogy Pusits Mariának Pusits Acza ellen a nagy-beckereki kir. tszék tek. telekkönyvi osztályának 6649. sz. végzésével a beodrai 470. sz. tjkönyvben 250 ftra becsült ház és 3878 ftra becsült fél urb. telek háromnegyedére nézve 1876. szeptember 30-ára kitűzött és megtartott első árverés vevők hiányában sikertelen lévén, a második árverés melynél az ingatlanok becsáron alul is eladatni fognak 1876. évi október 30-ára Beodra községhezánál délelőtti 10 órára kitűzetett, melyre venni szándékozókat ezennel meghívunk.

N.-Beckereken, 1876. évi október 3-án.

Geiger Manó,
kir. segédtelkkönyvvezető.

NAGY-BECKEREKI SZINHÁZ.

Szombaton 1876. évi október 21-én adatik

a nemz. színház legújabb és legnevezetesebb ujdonsága
mely ez évi pályázaton száz aranynyal jutalmaztatott:

Iskariot Judás.

Tragoedia 5 felvonásban. Irta Várady Antal.

(Először adatott Pesten a nemzeti színházban a múlt hó 15-én s azóta folytonosan a legnagyobb tetszéssel ismételtetik.)

Első szakasz:

„Az apostol.”

Második szakasz:

„A messiás.”

Harmadik szakasz:

„J u d á s.”

Negyedik szakasz:

„A golgotha.”

Ötödik szakasz:

„A feltámadás.”

Ezen nevezetes előadás előkészületei miatt a színház szombatig zárva marad; páholy- és zártszék-jegyek megrendelhetők a színházi pénztárnál minden időben.

Vaján mezenéről, de erről nyugati csodálják amnyok gyakran kicsálnak, ma nevezik zenehangot nélkül egyszer való Nyugat-Európai gatói lelkesül elegans és csodálkozva ezen cigányo az ujságokba gányzene bar feltűnést idéző művész, Remenyok a magy